Als het goed gaat met mensen, zullen ze meer ruimte ervaren om goed te zorgen voor anderen en hun eigen omgeving. Als mensen opgroeien in een groene en gezonde omgeving is dit beter voor hun mentale en fysieke welzijn. Alles hangt met elkaar samen.

Eerst moet de basis op orde zijn. Dan pas ontstaat er rust en ruimte om een volgende stap te zetten.

Na de eerste positieve stappen kan er worden gewerkt aan meer structuur en bouwen aan vertrouwen.

Structuur en vertrouwen zijn de basis om te gaan werken aan de eigen positieve gezondheid, stap voor stap.

Samenvatting – Het verhaal van Ecovrede

25 april 2023

De verhalen van de inwoners Dominique en Jelle en de professionals Flip en Lotte laten heel duidelijk zien op welke manier Ecovrede van toegevoegde waarde is. Ze kijken als eerste naar de mens die aanklopt: Wat heeft deze persoon nodig? Wat kan en wil deze persoon? Kunnen wij vandaag of morgen al iets betekenen, of schakelen we een collega-professional in naar wie we deze inwoner kunnen doorverwijzen? Ze laten mensen niet in de kou staan. Ze bieden een luisterend oor, geven de aandacht die nodig is en bieden perspectief, op bijvoorbeeld hulp, een dagbesteding of op spullen. Voor Ecovrede staan de volgende ambities en opgaven centraal:

Huisvesting – Eind 2023 zal Ecovrede het huidige pand moeten verlaten. Waar kunnen ze straks terecht en welke rol nemen zij in op die nieuwe locatie: als huurder of als beheerder? Hoeveel m^2 krijgen ze tot hun beschikking en hoe kunnen ze de kracht van hun holistische aanpak behouden? De voorkeur voor Ecovrede ligt in leegstandbeheer, waar ze ruime ervaring in hebben opgedaan. Dit type beheer past bij hen als organisatie en biedt veel mogelijkheden om de activiteiten te combineren.

Inkomen – Om hun kernactiviteiten te kunnen uitvoeren is het nodig dat alle onkosten vergoed worden en dat er een potje is voor tegenvallers. Zo vallen de vervoerskosten behoorlijk tegen, een structurele oplossing hiervoor is wenselijk. Daarnaast willen ze met de gemeente onderzoeken hoe ze tot een budgetneutraal model kunnen komen, waarbij geld niet leidend is. Ecovrede heeft hier vele ideeën over die ze graag willen uitdiepen. Ter illustratie: geld dat op andere domeinen bespaard wordt (bv uitvoering taken die binnen de WMO vallen), door de inzet van Ecovrede, kan mogelijk terugvloeien naar de activiteiten en kosten van Ecovrede (zoals vervoer, etc).

Behoud werkwijze – Als Ecovrede de ruimte ervaart om haar werk op haar manier te kunnen uitvoeren, zijn ze op hun best. Formaliteiten of regels die in de systeemwereld gehanteerd worden werken nu remmend en frustrerend. Ecovrede gelooft in de aanpak zoals bij de Omgekeerde Toets of de Doorbraakmethode. Zij onderzoekt graag samen met de gemeente naar toepassing hiervan.

Voedselbos, Buurttuin en Werkplaats voor Herstel – In de huidige fase ligt de primaire focus van Ecovrede op de integrale benadering van armoedebestrijding en de vermindering van sociale problematiek. De opgave m.b.t. leefomgeving en circulariteit sluit daar direct op aan. Zoals alles met elkaar samenhangt. Het doel is om het Voedselbos te ontwikkelen tot een plek waar workshops kunnen plaatsvinden (Natuureducatie) en waar mensen een dagbesteding kunnen vinden. De nog te ontwikkelen buurttuin fungeert als ontmoetingsplek voor buurtbewoners wat bijdraagt aan sociale cohesie en regionale voedselproductie. De buurttuin en het voedselbos kunnen ook prima gecombineerd worden. De Werkplaats voor Herstel, ook wel een circulair ambachtscentrum, biedt de mogelijkheid aan inwoners om te werken aan hun eigen herstel en aan het herstel van spullen (renew, recycle, re-use). Ecovrede biedt educatie en bewustwording met betrekking tot duurzaam gedrag, waarmee ze een brug slaan tussen armoede en duurzaam leven.

Conclusie: Ecovrede is een organisatie van vrijwilligers. Ze vragen om een ander denkkader en werkkader, waarbinnen ze kunnen opereren en een innovatieve manier van kijken naar verdiensten en waarde. Ze zien in hun dagelijkse werk wat ze kunnen betekenen voor inwoners, stagiair(e)s die extra ondersteuning nodig hebben en vrijwilligers. Hoe minder ze gehinderd worden door regels of obstakels en hoe beter ze daarbij geholpen worden, hoe beter ze tot hun recht komen en hoe meer mensen ze kunnen helpen. Zo bouwt Ecovrede aan een nieuwe samenleving voor iedereen!

Het verhaal van Ecovrede - uitgebreid

25 april 2023

De gemeente is na het besluit van 21 juli 2021 gestart met ondersteuning bij het vinden van een geschikte huisvesting en ondertussen was het belangrijk om te werken aan herstel van de relatie en de vertrouwensband. Die zoektocht heeft beide partijen veel tijd en energie gekost, maar heeft positief uitgepakt. Het contact en de communicatie zijn verbeterd en er is meer balans in de relatie gekomen. De uitdaging van het vinden van geschikte huisvesting ligt er nog steeds op het moment van het schrijven van dit document.

Op 21 juli 2021 is vastgesteld dat Ecovrede van belang is als maatschappelijk initiatief in onze stad en daarom behouden moet blijven. Hun aanpak is onderscheidend en aanvullend op reguliere hulpverlenende instanties. Ze richten zich op de meest kwetsbare inwoners, vaak mensen met meerdere problemen, die niet goed binnen het reguliere systeem passen en waar reguliere instanties vaak niet goed raad mee weten. Hun aanpak, met een grote diversiteit aan activiteiten, is onorthodox en laat zich niet makkelijk vangen in doelen, te behalen resultaten, voorwaarden of verantwoording. Het biedt een handvat voor een andere manier van werken.

In bijgaand document staat het **'Verhaal van Ecovrede'** centraal:

- Waar staat Ecovrede voor?
- Voor wie zetten zij zich in?
- Hoe doen ze dat en waarom is dat belangrijk?

Aan de hand van meerdere gesprekken met Syne en Nelly van Ecovrede en interviews met een inwoner/vrijwilliger, ervaringsdeskundige en samenwerkingspartners is bijgaand document tot stand gekomen.

En we kijken vooruit: Hoe wil Ecovrede haar werkzaamheden voortzetten, welke accenten gaat zij leggen en wat betekent dat? Wie of wat is ervoor nodig om dit te kunnen doen?

Wens voor beeldvorming - bezien vanuit de (kwetsbare) inwoner:
"Ecovrede is laagdrempelig en inclusief. Iedereen met een hulpvraag is welkom. Kan Ecovrede je zelf niet helpen? Dan verwijzen ze je door naar een van de partners. Ze helpen je hoe dan ook een stap verder. Ze zijn er voor inwoners die niet weten waar ze anders terechtkunnen. Voor inwoners die graag anderen ontmoeten. Voor inwoners die niet in een hokje passen. En voor inwoners die graag iets voor een ander willen doen, al dan niet zelf in een kwetsbare positie."

Wens voor beeldvorming - bezien vanuit partnerschap:
"Ecovrede neemt een waardevolle plek in als erkend maatschappelijk initiatief in de stad. Ze werken samen vanuit gelijkwaardig partnerschap met diverse partijen."

Datum oplevering: mei 2023
Door: Elma Vriezekolk, elmacommunicatie

Twee stadgenoten met idealen voor de samenleving

Als je spreekt over Ecovrede in Arnhem, dan heb je het over Syne (58) en Nelly (53). Twee stadgenoten die zich volop inzetten voor mede-stadgenoten die het zelf even niet redden, of langere tijd hulp nodig hebben. En dat doen zij niet alleen. Een team van vrijwilligers en stagiairs laat zien dat het mogelijk is om iets voor een ander te doen, ook als je het zelf even moeilijk hebt. En altijd met de grondhouding 'gelijkwaardigheid'.

Elke week maken zo'n 200 inwoners gebruik van Ecovrede en werken er ongeveer twintig vaste en dertig flexibele vrijwilligers mee. Op jaarbasis geven zij aan twintig taakgestraften een passende invulling en begeleiden ze vijfendertig stagiair(e)s. Tien tot twintig mensen die elders niet plaatsbaar zijn krijgen de kans om bij Ecovrede te reïntegreren. Deze lijst is nog veel uitgebreider, terug te lezen in de 'Waarde van Ecovrede', opgesteld in januari 2021 door Instituut voor Publieke Waarden (IPW).

Syne en Nelly

Nelly is geboren en opgegroeid in Suriname. Daar is haar liefde voor de natuur ontstaan, maar daar heeft ze ook ervaren dat alles met elkaar samenhangt: Nelly: *"Goed zijn voor elkaar en voor je omgeving betekent dat een ander en je omgeving ook goed voor jou zijn. Geen egocentrisme, maar ecocentrisme."*

Syne is een man die zelf niet paste in het reguliere onderwijs, maar zich op zijn eigen manier, op zijn eigen tempo heeft ontwikkeld tot wie hij nu is. En op latere leeftijd alsnog zijn HBO-diploma heeft behaald. Syne: *"Wij snappen dat het voor anderen soms even zoeken is in de samenwerking, omdat we nu eenmaal geen doorsnee types zijn in onze aanpak. Ik ben zelf na een auto-ongeluk afgekeurd, waardoor ik niet meer aan het werk kwam. We hebben er heel bewust voor gekozen om onszelf via Ecovrede in te zetten voor andere (kwetsbare) inwoners en zo bij te dragen aan een gezonde transitie van de samenleving en herverbinding met de natuur."*

Nelly vult aan: *"Ik ben een grote voorstander van moeder natuur en echt een circulair denker. Ik ben ervan overtuigd dat dit in m'n genen zit en het zorgt voor een enorme creativiteit, dat we goed kunnen gebruiken bij de dagelijkse uitdagingen van de samenleving. We kiezen zeker niet voor de makkelijke weg. Wij zien in afval grondstoffen en wij zien in mensen die moeite hebben in het systeem juist de talenten die ze kunnen benutten. Zo hebben we op dit moment een jongen bij ons lopen die is vastgelopen in de samenleving. In gesprek vertelde hij over zijn passie voor muziek en hij sorteert nu alle cd's. Hij bloeit op en wij kunnen de cd's verdelen over de weggeefhoek of weggeven aan inwoners waarvan we weten dat ze van bepaalde muziek houden. Zomaar een voorbeeld van hoe het werkt hier."*

Voorbeeld hulptrajecten

Twee verhalen van inwoners die door Ecovrede geholpen zijn, zijn veelzeggend.
In de bijlagen staat hun uitgebreidere verhaal.

Dominique woont met zijn gezin, bestaande uit vier kinderen, hijzelf en zijn vrouw, in een veel te klein appartement. Dit geeft alle gezinsleden veel stress. Deze stress zorgt ervoor dat Dominique het overzicht af en toe verliest en niet meer weet waar hij kan aankloppen. Ecovrede zorgt voor overzicht, helpt hem naar de juiste instanties te gaan en bemiddelt tussen Dominique, de huurdersorganisatie, de woningcorporatie en de gemeente. En daar bovenop biedt Ecovrede hem de kans om iets terug te

doen: twee dagen in de week helpt Dominique als chauffeur om spullen naar inwoners te brengen of bij inwoners op te halen. Dit geeft hem veel voldoening en op die momenten ervaart hij rust in zijn hoofd.

Jelle klopte ooit bij Ecovrede aan via zijn trajectbegeleider bij Pro Persona. Hij was op dat moment psychisch kwetsbaar, zoals hij zelf aangeeft. Voor hem was het belangrijk dat er op zijn herstel geen tijdsdruk zat. Na een tijdje lukte het Jelle zelfs om steeds meer contact met de collega's bij Ecovrede te leggen. Bij Ecovrede kreeg hij de ruimte om te herstellen, een plek om naartoe te gaan. Na zes jaar verbonden te zijn geweest aan Ecovrede is het hem gelukt een betaalde baan te vinden. Daar is hij inmiddels alweer vijf jaar aan het werk, met veel plezier.

Focus op een duurzame samenleving

Ecovrede: *"Als het goed gaat met mensen, zullen ze meer ruimte ervaren om goed te zorgen voor anderen en hun eigen omgeving. Als mensen opgroeien in een groene en gezonde omgeving is dit beter voor hun mentale en fysieke welzijn. Alles hangt met elkaar samen."*

Ecovrede streeft naar een duurzame samenleving, in brede zin:

1. Duurzaam in de zin dat mensen kansen krijgen om zich te ontwikkelen, een borging in de maatschappij krijgen, waarbij ze zich prettig voelen en voldoende ruimte en middelen tot hun beschikking hebben om van te leven. Ook wel bekend als *de sociale basis 'op orde' hebben*.
2. Maar ook duurzaam als het gaat om onze leefomgeving en hoe we in onze maatschappij omgaan met consumptiegedrag. Het streven is om circulariteit te stimuleren en klimaatbewust te leven en te handelen. Daarbij is Ecovrede opleider voor burgers op het gebied van duurzaam en bewust leven.

In de huidige fase zal de primaire focus van Ecovrede voornamelijk liggen op de integrale benadering van armoedebestrijding en de vermindering van sociale problematiek (1). De opgave m.b.t. leefomgeving en circulariteit (2) sluit daar wat hen betreft wel direct op aan. Zoals alles met elkaar samenhangt kun (en wil) je deze twee aandachtsgebieden niet van elkaar scheiden. Zo organiseren ze bijvoorbeeld juridische spreekuren of spreekuren 'Voedselbossen & Natuur' en 'Gezondheid'.

Aansluiting bij SDG's

Door zorg te dragen voor de mens en leefomgeving draagt Ecovrede bij aan maatschappelijk doelen (sustainable development goals) als *verminderen van armoede en honger*, *inzetten op de goede gezondheid van mensen en welzijn*, *verminderen van ongelijkheid* (kansen vergroten) en *duurzame steden en gemeenschappen*.

Ecovrede heeft als doel een duurzame samenleving te creëren. Duurzaam als het gaat om onze leefomgeving en de klimaatopgave, maar zeker ook duurzaam als het gaat om mensen mee te kunnen laten doen:

- Verkleinen kansenongelijkheid (directe en indirecte hulp voor iedereen)
- Benutten van ieders talent (inclusie)
- Meer circulariteit (geen verspilling, hergebruik en reparatie van spullen)
- Meer groen (buurttuinen, sociale cohesie, gezond eten) en de connectie met de natuur herstellen
- Anders kijken naar geld en waarde

Model van Sociale kwaliteit - rust, overzicht en perspectief voor de inwoner

De vier waarden van sociale kwaliteit zijn rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en menswaardigheid. Kijkende naar dit model van Sociale Kwaliteit draagt Ecovrede op alle vier de waarden bij. Enkele voorbeelden daarvan:

- Acute nood: denk aan het uitdelen van brood en het leveren van spullen om je huis in te richten (stel: je hebt een huurwoning toegewezen gekregen, maar geen spullen)
- Hulp in de basis: denk aan het helpen bij hoe je je eigen financiën beter op orde krijgt of hoe je zelf energie kunt besparen en/of duurzaam kunt leven.
- Zelfvertrouwen: door mensen te laten doen waar ze goed in zijn en hen de kans te geven een wederdienst te bewijzen (stages, vrijwilligerswerk).
- Empowerment: dit gaat nog een stap verder. Ecovrede helpt mensen om te groeien, te leren en weer te participeren. Ook naar (betaald of onbetaald) werk.

Dominique: "Omdat we thuis met zes personen op een heel klein oppervlakte leven, kom ik bij Ecovrede helemaal tot rust. Twee dagen in de week kan ik iets voor Ecovrede terugdoen."

Ecovrede helpt je concreet bij bijvoorbeeld het invullen van formulieren of juridisch advies of wanneer het even niet lukt met je computer. Inwoners die bij Ecovrede aankloppen hebben vaak te maken met stress, doordat ze niet begrijpen wat er door instanties gevraagd wordt (formulieren) of omdat inwoners met meerdere hulpverleners te maken hebben en het overzicht kwijt zijn. Ecovrede zorgt voor rust en ruimte, zodat er weer overzicht ontstaat en perspectief op een oplossing.

Korte terugblik

Op 21 juli 2021 zijn er afspraken gemaakt over de samenwerking en de taakverdeling tussen de gemeente Arnhem en Ecovrede. Ecovrede geeft aan dat met name de zoektocht Huisvesting, en hun zeer beperkte invloed op een succesvol resultaat, een negatief effect heeft gehad op de bedrijfsvoering.

Met de aanstelling van een vaste contactpersoon voor Ecovrede is de weg naar herstel absoluut ingeslagen. Ecovrede voelt zich gehoord, serieus genomen en ziet perspectief. Dit komt tot uiting in het volgende hoofdstuk. Hieronder een korte reflectie op de periode vanaf 21 juli 2021.

Nauwelijks invloed op nieuwe huisvesting

De zoektocht naar een passende huisvesting heeft veel tijd en moeite gekost voor Syne en Nelly. Ze vonden het niet erg om die tijd erin te stoppen, maar ze kwamen er al gaandeweg achter dat ze nauwelijks tot geen invloed hadden op de uitkomst van hun inspanningen. Los van het beperkte aanbod van panden, werden de panden die wel beschikbaar kwamen commercieel vergeven: voor Ecovrede onmogelijk om die concurrentie aan te gaan ook gezien de ontwikkelingen op de markt.

Weerslag op het vertrouwen

Als alternatief heeft Ecovrede aangeboden om bij toekenning van een geschikte locatie het beheer van het pand of meerdere panden op zich te nemen. Op die manier spaart de gemeente dit beheer uit en staan de panden niet leeg, maar worden ze maatschappelijk relevant ingevuld. Een tweede suggestie was het neerzetten van een circulair bedrijfspand voor Ecovrede op een beschikbare kavel.

Deze suggesties zijn nog niet opgepakt en dat heeft in het afgelopen jaar zijn weerslag gehad op het vertrouwen van Ecovrede en op het uitvoeren van haar kerntaken.
Ecovrede heeft het gevoel dat ze niet altijd serieus wordt genomen. Ze werken het best als de samenwerking duidelijk en transparant is.

Gevolgen van vele verhuizingen

Een bijkomend, belangrijk effect van de vorige verhuizingen (zes keer in negen jaar tijd) is dat het lastig was voor de aangesloten vrijwilligers. Het is voor vrijwilligers vaak financieel niet mogelijk te reizen en dus mee te gaan naar de nieuwe locatie en vraagt te veel inspanning. Het aantal is daarmee teruggelopen van 83 (2014) naar 20 vrijwilligers. Dat heeft natuurlijk effect gehad op het aanbod en het functioneren van de organisatie. Aan de andere kant realiseert Ecovrede zich ook dat als er gekozen wordt voor leegstandbeheer dat er dan ook eens in de zoveel jaar verhuisd gaat worden. In het vervolg kan het ontzorgen op dit onderdeel in de afspraken worden meegenomen en in de werkwijze worden opgenomen.

Systeem- en leefwereld

EcoVrede past niet in een mal, terwijl dat wel van ze gevraagd wordt. EcoVrede richt zich juist op de leemtes van het officiële aanbod. Daar waar wel behoefte aan is voor een deel van de inwoners, maar waar de systeemwereld (nog) niet in voorziet.

Het aanbod van EcoVrede is voorliggend aan het officiële activerend werk (cliënten participatieladder 2 en 3): aanbod dat zich richt op herstel, verbinding, (sociale) basisvaardigheden, weer ruimte krijgen om deel te nemen aan de ‘systeemwereld’. De systeemwereld biedt dus niet direct een oplossing voor deze doelgroep, Ecovrede wel in lijn met de bedoeling van de WMO. Als zij op deze manier wel bedragen aan het welzijnsbeleid, dan lijkt het van belang om ze de ruimte te geven dit op hun manier in te vullen, binnen kaders.

Afname kansen participatie

De vrijwilligers hebben niet alleen een rol van betekenis voor de hulpvrager, maar het is voor henzelf ook fijn om onderdeel uit te maken van een groter geheel. Zij hebben vaak zelf weinig te besteden, een beperkt sociaal netwerk en vinden het prettig om te participeren in een veilige omgeving.

Minder focus op kernactiviteiten

Doordat Ecovrede veel tijd heeft besteed aan onder andere de huisvesting, kwam er druk te staan op de kernactiviteiten: daar waar ze vooral goed in zijn en zich vol voor in willen zetten. Ze hebben het zoeken naar een nieuwe plek voor Ecovrede ervaren als ‘vechten voor je basisbehoefte’. Als ze namelijk een goede standplaats hebben, geeft dat rust en ruimte om de juiste hulp te bieden aan de hulpvragers én het biedt vrijwilligers perspectief op een langdurige participatie.
Ecovrede is op z’n best als ze niet te veel worden belast met ‘verantwoording’, ‘output’ en ‘cijfers’.

Aan de slag! - Idealistisch waar het kan, realistisch waar het moet

Ecovrede heeft al 14 jaar laten zien dat ze voor kwetsbare inwoners en de leefomgeving een belangrijke plek inneemt in Arnhem. Daarom wil zij vooruitkijken, zich richten op haar kerntaken in een (hopelijk binnenkort) prettige uitvalsbasis, in samenwerking met de partners in de stad. En natuurlijk samen met de vele vrijwilligers en stagiairs. En: een lans breken voor de burger-participatie-samenleving.

Hieronder beschrijven we hoe zij dit wil vormgeven, welke accenten er gelegd gaan worden en wat ervoor nodig is om dit te bereiken. Tegelijk is Ecovrede ook realistisch genoeg om te beseffen dat er soms keuzes gemaakt moeten worden en een middenweg bewandeld om haar doelen te kunnen behalen: *idealistisch waar het kan, realistisch waar het moet*.

Doelgroepen

Ecovrede is een belangrijke vindplaats voor kwetsbare inwoners die vaak niet bij de reguliere hulpverlening terechtkunnen, omdat hun hulpvraag meestal complex is, niet eenduidig en men langer de tijd nodig heeft om met de hulpvraag aan de slag te gaan. De hulpvrager heeft maatwerk nodig. Het is dus belangrijk dat er vertrouwen kan worden opgebouwd om erachter te komen wat iemand nodig heeft om een volgende stap in het leven te zetten.

Bijzondere doelgroepen

Ook heeft Ecovrede ervaring met bijzondere doelgroepen, zoals inwoners of studenten met autisme of een psychische kwetsbaarheid. Door deze ervaring zijn ze goed in staat deze doelgroep te bedienen. Zo kun je bij Ecovrede stagelopen ter voorbereiding op een stage bij een andere organisatie. Gewoon, om alvast te wennen aan werken en samenwerken. En daarnaast zijn ze een erkend stagebedrijf, waar je dus ook gewoon je volledige stagetraject kunt volbrengen.

Jelle: “Zonder Ecovrede was ik nooit op betaald werk uitgekomen.”

Vrijwilligerswerk en ruimte voor wederkerigheid

Voor de mensen die aankloppen is het vaak mogelijk om iets terug te doen. Zo wordt Dominique ondersteund met advies als het gaat om zijn formulieren en bemiddeling met de woningcorporatie. Zelf is hij afgekeurd om betaald werk te verrichten, maar bij Ecovrede is hij chauffeur, zodat hij de spullen bij mensen kan ophalen, of naar mensen kan toebrengen. Dit voelt voor Dominique heel prettig: hij wordt gezien, gehoord en hij heeft het gevoel ertoe te doen. Ecovrede biedt hem een veilige plek om naartoe te gaan. Men neemt de tijd voor hem en hij kan hier zijn rust vinden.

Holistische benadering, gericht op positieve gezondheid

Ecovrede is geen leverancier van een optelsom aan diensten, maar ze kijken juist naar wat iemand op een bepaald moment nodig heeft om een volgende stap te kunnen zetten. Voor de een is dat concrete woonruimte, voor de ander juridische ondersteuning en weer een ander heeft het nodig om vrijwilligerswerk te kunnen doen en zo weer in contact komen met anderen en zichzelf. Ook hier hangt alles met elkaar samen. Een van de theorieën die hieronder hangt is die van positieve gezondheid: het dagelijks functioneren, je mentaal welbevinden, lichaamsfuncties, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen. Al deze factoren zijn van invloed op je eigen waarneming en beleving van een positieve gezondheid. Natuurbeleving en natuurbinding is daarbij essentieel.

Ecovrede werkt vaak als coördinator en helpt mensen op de juiste plek terecht te komen. Waar ze de hulp niet zelf kunnen bieden zorgen ze voor een warme overdracht naar de juiste hulpinstantie en laten mensen niet aan hun lot over.

Omdat ze de hulpvrager altijd willen helpen, gaan ze op zoek naar *wat er wel kan*. Mensen passen vaak niet in een bestaand 'bakje' en dus gaan ze op zoek naar creatieve oplossingen. Met als doel: de inwoner een stap verder helpen in z'n zoektocht. En valt iemand toch terug, blijven ze welkom.

Samenwerking

Juist omdat Ecovrede een andere, misschien een minder orthodoxe aanpak heeft dan de gemiddelde hulpverlenende instantie, zijn ze voor de doelgroep laagdrempelig, toegankelijk, persoonlijk én deskundig. Er wordt namelijk gehandeld vanuit vertrouwen, ruimte, waarbij de inwoner centraal staat. De inwoner hoeft geen ingewikkelde formulieren in te vullen of gegevens aan te leveren, voordat ze hulp krijgen. Doel is dan ook deze eigenheid van Ecovrede te behouden en te onderzoeken waar verbetering mogelijk is op uitvoeringsniveau.

Daar waar Ecovrede de burger direct kan helpen aan spullen of advies doen ze dat. Als de vraag te complex is of niet door hen kan worden opgepakt, verwijzen ze door naar de partners in het veld. Daarin werken ze structureel samen met onder andere het wijkteam, de gemeente, de reclassering, SIZA. Met de andere partners in de stad wordt ook samengewerkt op specifieke hulpvragen, zoals Fruit & Veggies (brood en groente, compost), Dorcas (kleding), Inloophuis Sint Marten (brood).

"Flip van Leeuwen, SIZA: De eerste laagdrempelige (juridische-) hulp is heel belangrijk. Daarmee schept Ecovrede een brug naar de andere hulpinstanties."

Samenwerkingspartners als ambassadeurs

De gemeente, maar ook andere partners in de stad, zouden Ecovrede kunnen helpen door vaker als ambassadeur op te treden. Zelf lukt het ze op allerlei manieren om de doelgroep te bereiken, maar als het gaat om partnerschap, daar ligt nu niet de primaire focus en ze sluiten daarbij wellicht wat minder aan op de zittende organisaties. Om zich vooral met de doelgroep bezig te kunnen houden en niet of minder met netwerken, zou het ambassadeursnetwerk zeker van waarde kunnen zijn voor het versterken van de samenwerking met andere partners. Optie zou kunnen zijn om bijvoorbeeld 1 x per jaar een gezamenlijk overleg te organiseren met de belanghebbende partijen.
Ook kan de gemeente helpen met praktische zaken als bijvoorbeeld het tonen van het Ecovrede logo op de website, of vergelijkbare zichtbaarheid creëren en doorverwijzen.

Twee vaste aanspreekpunten gemeente

Naast het huidige vaste contact, zou Ecovrede graag zien dat er een tweede vaste contactpersoon binnen de gemeente is voor Ecovrede. Dit om niet te afhankelijk te zijn van een persoon en daarmee meer ambassadeurs binnen de gemeente te hebben.

Huisvesting

Ecovrede heeft zelf niet de connecties noch de middelen om nieuwe, geschikte huisvesting te organiseren. Zij hebben wel ideeën over mogelijke oplossingen. Ze leggen deze ideeën graag bij de gemeente voor, zodat ze zich zelf volledig op haar kerntaken kan richten. Om te kunnen (voort)bouwen is het voor Ecovrede essentieel om op niet al te lange termijn helderheid te krijgen over de mogelijkheden van huisvesting. Ecovrede schetst meerdere opties:

- **Leegstandbeheer op 1 grote locatie (zoals nu het geval)** - voor één grote bestaande locatie van waaruit alle activiteiten kunnen worden georganiseerd. Vanwege de holistische aanpak (bv hulpvrager krijgt ook de kans bij te dragen en meubels op te knappen) zal de combinatie van activiteiten blijven bestaan. Het aantal beschikbare m^2 zal leidend zijn voor de omvang van de afzonderlijke activiteiten.

- **Leegstandbeheer op meerdere locaties** - Drie leegstaande panden voor ten minste vijf jaar in beheer van Ecovrede te geven. In een van deze panden kan Ecovrede haar eigen activiteiten organiseren, in de andere panden voert zij dan het beheer. Ecovrede heeft ervaring op dit vlak en kennis op de onderdelen die daarbij geëist zijn. Dit model levert Ecovrede gratis huisvesting op (hoeft de gemeente geen subsidie voor te verstrekken) en het geeft perspectief voor de inwoners en vrijwilligers. Op een van de andere locaties zou dan een Werkplaats voor Herstel (circulair ambachtscentrum) kunnen worden ingericht en/of opslag van spullen.

- **Nieuwe circulair bedrijfspand** - Op een nog beschikbare kavel, beheer door Ecovrede. Als je de huidige indicatieve subsidie (€ 30K per jaar) zou verspreiden over 5 jaar, kan de gemeente zich die kosten besparen door er duurzaam bedrijfspand neer te zetten dat eigendom blijft van de gemeente.

  Ter aanvulling op het vorige punt: Een opgave om de huisvesting van een maatschappelijk initiatief mogelijk en concreet bereikbaar te maken meenemen in bestemmingsplannen. Met als uitgangspunt een eenvoudige (duurzame) bouwwijze. Ecovrede biedt dus een oplossing voor dit vraagstuk van huisvesting van een maatschappelijk initiatief. Niet alleen voor Ecovrede zelf, maar ook voor andere maatschappelijke organisaties.

Ecovrede: “Omdat we ervaring hebben in leegstandbeheer van verschillende panden (ook grote - zie www.evsgebouwbeheer.nl*) weten we dat als we zelf beheerder zijn het gemakkelijker gaat dan wanneer we zelf niet de beheerder zijn. De klusjes bijvoorbeeld die daarmee samengaan en het papierwerk maken wij onderdeel van de dagbesteding van de vrijwilligers. Het onderhouden van de contacten met de pandeigenaar doen wij zelf. Dat heeft al die jaren bij verschillende panden goed gewerkt. Bij specialistische klusjes zoals reparaties schakelen we in overleg met de pandeigenaar professionals in.*

Wij hebben onder de vrijwilligers zelf regelmatig mensen die als beroepsachtergrond conciërge, tuinman, elektricien of anderszins zijn of zijn geweest. Sommigen die geen beroepsachtergrond hebben vinden het leuk om eenvoudige taken op te pakken. Mensen hebben allerlei talenten en vaardigheden die ze bij ons mogen inzetten.

Wij zouden alleen een onkostenvergoeding vragen, een officiële beheerder zou veel meer vragen en vraagt ook nog eens huur. Die ontvangt geld van de eigenaar voor het beheren en ook nog van de huurders. Dat is veel duurder voor de samenleving. Wij creëren op deze manier een duurzame sociale waarde voor onze samenleving, samen met onze vrijwilligers (kwetsbare inwoners).

We vragen de gemeente om ons te faciliteren bij de verhuizingen die het leegstandbeheer met zich mee zal brengen, zodat we onze kernactiviteiten, waaronder de uitgifte van voedsel, in ieder geval altijd door blijft gaan.”

Ter aanvulling op de eigen huisvesting adviseert Ecovrede om ook te kijken naar noodopvang voor inwoners die tijdelijk geen woonruimte hebben, als tussenwoning. De zorg voor deze doelgroep organiseren we samen met Siza, FRIS Ambulante Begeleiding en andere partners.

Scenario's huisvesting: wat als …
Stel dat de huisvesting anders uitpakt dan gehoopt. Wat kan er dan minimaal doorgaan? En wat is daarvoor nodig? Ecovrede: *"We hebben minimaal een functionerend ingericht kantoor nodig en spreekruimtes, van waaruit we de intakes en de adviesgesprekken kunnen voeren en een werkplaats. En we hebben opslagruimte nodig, inclusief verwerking- en uitdeelruimte voor levensmiddelen. Omdat we bijna nooit te maken hebben met enkelvoudige hulp, willen we het belang van een ruimte waarin we de activiteiten gecombineerd kunnen aanbieden als unieke vindplaats blijven benadrukken. Maar ook omdat we onze doelgroep de keuze willen bieden in de activiteiten die ze nodig hebben om te kunnen activeren. In dat scenario zijn we op ons best!"*

Binding van vrijwilligers en stagiairs
Een groot voordeel van een vaste uitvalsbasis waar Ecovrede minimaal drie jaar kan blijven zitten is dat vrijwilligers zich kunnen verbinden en verbonden blijven. Hiermee bied je een stabiele basis en een zinvolle dagbesteding / -invulling voor een grote groep mensen, creëer je stageplekken voor kwetsbare en niet-kwetsbare doelgroepen en je creëert waarde door het herstellen en beschikbaar stellen van materiële zaken, zoals meubels, computers, et cetera.

De inwoner centraal – Ecovrede als pilot voor vernieuwing

Ecovrede belandt bij de gemeente nog regelmatig in een woud aan regels, terwijl de hulpvraag van een inwoner urgent is. Ecovrede hoopt dat het verhaal en de vraag van de inwoner centraal komt te staan, in plaats van regels en formaliteiten, en doet daar voorstellen voor. Een initiatief dat een raakvlak heeft met Ecovrede (ter inspiratie) is De Gift City, waarbij Ecovrede als aanvullend aanbod de opleidingskant biedt op het gebied van duurzaam leven, natuureducatie, voedselbos en lokaal voedsel.

Suggestie Ecovrede: *"We hopen dat de gemeente ons gaat zien als een pilot voor vernieuwing, een poging om anders te organiseren, het goede anders te doen. Dat betekent in ons geval niet handelen volgens de lopende beleidsplannen, maar een ander pad durven te bewandelen. Dat is van belang voor de samenleving."* Nelly: *"We zijn zelf in onze aanpak niet berekenend. We handelen op basis van de hulpvraag van een inwoner en dan kijken we wat mogelijk en realistisch is. Hoe een traject gaat aflopen, dat weten we vaak niet van tevoren. Soms ontstaan er ineens kansen die we niet hadden voorzien. En dan kunnen we daarnaar handelen, juist omdat we niet alles hebben vastgezet. Momenteel zijn er al gesprekken met de gemeente als het gaat om directere lijntjes, zodat we de juiste samenwerking en aanpak ontwikkelen met de gemeente op de verschillende werkgebieden. Met als doel een sneller, juist antwoord op de hulpvraag van de kwetsbare inwoner. Dit voelt goed!"*

De Omgekeerde Toets van Stimulanz sluit goed aan bij de aanpak van Ecovrede: Je kijkt eerst naar dat wat je wilt bereiken, vervolgens bekijk je of dit onder de grondwaarden van de wet valt (dus de bedoeling van de wet, niet per se de letter van de wet), daarna bepaal je of het besluit ethisch te verantwoorden is en tot slot neem je een besluit en bepaal je de randvoorwaarden.

Budgetneutraal inkomensmodel

Ecovrede genereert geen inkomsten vanuit de doelgroep, juist omdat de mensen die aankloppen niet voor niets om hulp komen vragen. Voor bijvoorbeeld workshops zou een klein bedrag gevraagd

kunnen worden, maar ook de deelnemers van de workshops kunnen lang niet altijd betalen voor deelname. Het gaat hier om een andere waardebenadering, verderop nader toegelicht.

Maar er zijn wel kansen als het gaat om een overstijgend budgetneutraal model. Ecovrede heeft hier concrete ideeën bij en gaat hierover graag met de gemeente in gesprek.

Te denken valt aan het volgende:

- Als de gemeente een externe partij inschakelt (voor spullen) om een huis in te richten kost hen dat een X-bedrag. Ecovrede doet hetzelfde voor alleen de onkosten. Voorstel: geef Ecovrede een percentage van het commerciële tarief, zodat ze de onkosten kunnen dekken en kunnen reserveren voor andere activiteiten.
- Inwoners die uitvallen en langdurig in de bijstand terechtkomen lopen de kans helemaal niet meer aan het werk te komen. Doordat Ecovrede hen kansen biedt, in hun eigen tempo, op hun eigen manier, is de kans op participatie groter. Jelle is daar een mooi voorbeeld van.
- Ecovrede vervult een preventieve functie in het sociaal domein. Hierdoor komen inwoners via Ecovrede eerder bij een andere hulpinstantie terecht.
- Doorverwijzing van Sociale Zaken naar Ecovrede van een doelgroep die er anders buiten zou vallen, levert een urenbesparing op bij deze medewerkers.
- Denktank met betrokkenen en beslisbevoegden die dit model met Ecovrede wil doordenken en vormgeven. In het model staat de mens en hun wens centraal en nieuwe modellen in een tijd van recessie.
- Ecovrede begeleidt mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt, participatieladder 2 en 3. Dit vertegenwoordigt een waarde.
- Ecovrede beheert panden en neemt de coördinatie van en naar andere partijen op zich. Dit vertegenwoordigt een waarde.
- Een deel van de WMO-gelden komt ten goede aan Ecovrede als burgerinitiatief (participatieverordening). Ecovrede is hier goed in en heeft een ruime ervaring als begeleider en onafhankelijk klantondersteuner. Zij willen en kunnen hierin nog meer betekenen.

Verder schetsen ze de volgende opties:

- Crowdfunding voor een concrete dienst, bijvoorbeeld auto en brandstof. Uitvoering door studenten.
- Sponsoring van organisaties uit de omgeving via ambassadeurs (gemeente of partners) die het verhaal van Ecovrede goed kunnen uitleggen.
- Groen geld-constructies: waarde die Ecovrede levert vertalen naar ‘economische waarde’ en dit compenseren aan de hand van vouchers of tegoedpunten.

Een mooi voorbeeld is dat Ecovrede zelf afspraken heeft gemaakt met de Diaconie. Als de Diaconie doorverwijst naar Ecovrede voor hulp, ontvangt Ecovrede van hen een gift ter dekking van de onkosten: en andere, onorthodoxe manier van hulp organiseren, en ook kiezen voor een innovatief financieringsmodel.

Kosten vervoer

Vervoer is een van de grootste kostenposten voor Ecovrede. Ook bijvoorbeeld de aanhangers vragen om regelmatig onderhoud. Gelukkig is er nu een betere auto, maar de benzinekosten blijven hoog. Als hier een structurele oplossing voor komt (bv ‘gebruikconstructie inclusief brandstof’ in plaats van bezit) zou Ecovrede hiermee geholpen zijn. Zij gaan hierover graag in overleg met de gemeente of mogelijke sponsors, die op zoek zijn naar een maatschappelijk doel, bijvoorbeeld in combinatie met onze ANBI-erkenning. Ook zou het fijn zijn om af en toe een busje te kunnen gebruiken.

Organisatie opslag en inventaris

Als je het pand van Ecovrede binnenloopt is er veel te zien: met name meubilair en boeken. Er is wel degelijk nagedacht over een rubricering en functie van de inventaris. Zo zijn er boeken die door vrijwilligers en stagiairs worden gebruikt als naslagwerk bij hun werkzaamheden.

Naslagwerk voor de organisatie van Ecovrede, haar vrijwilligers en stagiairs:

- Groen en natuur (workshops ecologie)
- Gezondheid (workshops gezondheid)
- Juridisch advies (directe hulp)
- Reparaties (herstel computers)
- Kunst (educatie)
- ICT
- Woordenboeken
- Geld en waarde
- Samenleving / Maatschappij

Voor de weggeef of uitleen:

- Kunst en religie (zingeving)
- Spiritualiteit
- Bibliotheek (kwalitatieve leesboeken)

Ecovrede: *"De instroom van spullen en boeken gebeurt heel selectief, want het aanbod is groot en onze ruimte beperkt. De namen van goede gevers zijn bekend bij ons. Als we kijken naar de doorstroom (en dus uitstroom van onze spullen) zien we de volgende gebruikers:*
- de eigen vrijwilligers die weinig te besteden hebben nemen de spullen mee, die kennen ook weer mensen die het nodig hebben, die vertellen het ook weer door aan familie, vrienden, buren, etc
- mensen die doorverwezen worden naar ons door zorginstellingen, wijkteams, sympathisanten binnen de gemeente Arnhem, denk bv aan Sociale Zaken, kerkelijke instellingen
- mensen die eerst voor iets anders komen (bv advies) en dan ontdekken dat er ook spullen zijn
- buurtbewoners
Kortom, allerlei mensen met allerlei vormen van nood of op zoek naar iets nieuws of inspiratie.

Om de doorstroom te bevorderen gaan we af en toe flyeren. We zouden de voorgevel nog wel willen verbeteren, zodat we beter kunnen laten zien wat we hebben. Als er bepaalde spullen te lang blijven staan worden ze uit elkaar gehaald op herbruikbare onderdelen en daarna gaan ze naar de passende afvalstromen, zoals hout, plastic, papier, metaal, restafval. Zodoende dragen wij bij aan een circulaire economie. Hoe we onze inventaris op peil houden? Door selectief te zijn bij de aanname van spullen en afnemers aan te moedigen om het te komen halen of het door te vertellen. Zo helpen we mensen in armoede aan huisraad en daarmee een menswaardig leven. Verder creëren we buiten een weggeefkast voor boeken en levensmiddelen. Vanwege het inleveren van vele m^2 is de inventaris in de afgelopen jaren behoorlijk ingeperkt."

Samenwerking partners tweedehands spullen

Mensen komen spullen bij Ecovrede brengen omdat ze het belangrijk vinden dat het bij de doelgroep terechtkomt. Om die reden brengen ze het bijvoorbeeld niet naar een partner als 2Switch. Ecovrede vindt het dan niet wenselijk naar deze gevers om de spullen dan alsnog elders door te zetten, want daarmee tornen ze aan de relatie met hun (trouwe) gevers. Daarnaast worden de spullen die bij Ecovrede worden afgegeven als ongeschikt door anderen beoordeeld (argument: gebruikssporen),

ook al zou Ecovrede de spullen wel willen doorzetten. Ecovrede biedt op dit vlak een goedkopere, eenvoudigere werkwijze met directe hulp voor de minder bedeelden. Ecovrede: *“Ons streven is om alle reststromen te hergebruiken. We zoeken dan ook nadrukkelijk de samenwerking met partijen die net als wij in het DNA hebben zitten dat ze voor recycling/circulair/duurzaam gaan. Zo gaat ons overschot aan kleding naar Dorcas, een partij die we al enkele jaren kennen. En zo is er een conceptafspraak gemaakt met de gemeente ten aanzien van afvalstromen. In het verleden zijn er wel pogingen gedaan om samen te werken met 2Switch, maar we merken dat het cultuurverschil te groot is. Zij opereren regionaal en zijn een commerciële organisatie, wij zijn een vrijwilligersorganisatie die lokaal opereert. Als onze spullen via een andere partij worden aangeboden en daar geld voor wordt gevraagd, vinden we het fair als daar dan bijvoorbeeld vouchers voor Ecovrede tegenover staan, zodat we daarmee weer kunnen investeren in onze doelgroep. Daarmee komen we tegemoet aan de wens van onze gevers en zoeken we tegelijk ook de samenwerking op ten gunste van de kwetsbare inwoner. Dat vraagt aan een nieuwe manier in denken en (samen)werken.”*

Ecovrede stelt als doel om het bestaande netwerk te intensiveren door regelmatiger te overleggen met de contactpersonen, zodat er directe lijntjes ontstaan.

Werkplaats voor Herstel – circulaire economie

Voordat ze vijf jaar geleden verhuisden was Ecovrede een soort van ambachtscentrum, waar allerlei mensen bij elkaar kwamen om spullen uit elkaar te halen, te repareren en voor hergebruik aan te bieden. Dat was een bijzondere tijd, omdat ze daarmee bijdroegen aan een van de kernwaarden voor een betere leefomgeving. Op de toekomstige locatie wil Ecovrede dit graag opnieuw inrichten, omdat het veel opleverde voor de inwoners, maar ook voor de vrijwilligers en mensen in de buurt.
Mogelijk zou dit op een andere locatie kunnen plaatsvinden dan de nieuwe basislocatie.
Dit past ook mooi bij de grotere doelstelling richting 2035 om geen afval meer te hebben.

Ecovrede: “Werkplaats voor herstel: herstel van spullen die hersteld moeten worden, maar ook bijdragen aan het herstel van mensen.
Daarmee draag je bij aan een duurzame samenleving.”

Voedselbos en buurttuin

In het beleidsplan van 2013 is beschreven dat Ecovrede een locatie toegekend krijgt voor een voedselbos, waarbij het voedselbos gecombineerd wordt als plek voor dagbesteding en workshops. Ecovrede vraagt om een opvolging van deze toezegging. Ook voor de vervanging van de buurttuin in Malburgen (is vanwege bouw in 2016 verdwenen) zoeken ze graag samen met de gemeente naar een passende oplossing in de vorm van grond.

Sterker inzetten op communicatie

Het is belangrijk dat verschillende doelgroepen Ecovrede goed weten te vinden en weten waar zij voor staat:

- gericht op de inwoners, zodat ze weten waar ze hulp bij kunnen vragen en
- gericht op partners en anderen die ervoor zorgen dat kwetsbare inwoners naar Ecovrede worden doorverwezen.

Nu gebruikt Ecovrede best veel communicatiemiddelen, veel tekst en kost het te veel tijd om dit goed te organiseren. Het advies is dan ook om gerichter, per doelgroep, te bekijken wat nodig en haalbaar is en hoe dit georganiseerd kan worden. Daarin onderscheiden we drie groepen:

1 De mensen die gebruik maken van Ecovrede (voor advies of directe hulp)

Deze groep zal niet snel op de website gaan kijken, maar zal vooral via mond-tot-mond en via andere hulpverleners, bv het wijkteam, worden doorverwezen naar Ecovrede. En flyers, posters en mond-tot-mondreclame werkt goed voor deze doelgroep. Zij moeten weten waar ze voor aan kunnen kloppen.

2 Vrijwilligers en studenten die van betekenis willen zijn

Ecovrede draait volledig op vrijwilligers en werkt als erkende stageplek met zo'n 10 – 12 stagiaires van verschillende onderwijsinstellingen (o.a. HAN, Larenstein, Yuverta, dus zowel MBO als HBO). De vrijwilligers die zich verbinden vinden het belangrijk iets voor de medemens te kunnen doen, maar halen zelf ook voldoening uit de sociale cohesie die ontstaat en het samenwerken met anderen. Studenten kunnen een volledig stagetraject volgen bij Ecovrede. Partners als de vrijwilligerscentrale en onderwijsinstellingen zijn dus een belangrijke communicatiepartner. Hiervoor kan de website, maar ook flyers en een nieuwsbrief worden ingezet. Bv. Filmpjes huidige stagiaires maken om nieuwe stagiaires mee te werven (onderdeel van de stage-opdracht maken)

3 Partners van Ecovrede

Partners als de wijkteams, de kerk, de gemeente, welzijn, zorg, woningcorporaties, etc. Als zij weten wat Ecovrede de inwoner kan bieden en hoe een inwoner zich kan melden, dan is de kans groter dat er meer mensen worden doorverwezen en zo bereikt.
Ecovrede zou graag een nieuwsbrief willen ontwikkelen die bijvoorbeeld eens per maand aan de relevante partners wordt gestuurd (scholen, zorginstellingen, sociale zaken gemeente, kerk, sociaal wijkteam). Hierbij zouden ze ondersteuning willen van bijvoorbeeld een student communicatie van de HAN voor het opzetten van de basis en genereren van een relevant adressenbestand. Als het eenmaal staat, kunnen zij vervolgens de inhoud wel verzorgen. Daarnaast zullen deze partners ook naar de website gaan.

Inzet communicatiemiddelen

Ecovrede is zelf aan de slag gegaan met het aanscherpen van hun eigen communicatie, waarbij ze de volgende middelen en kanalen benutten. In de bijlagen staat de eerste aanzet voor nieuwe teksten.

- Website voor iedereen > weinig tekst, eenduidig, geschreven voor de doelgroep en daarmee helder voor iedereen.
- E-mailhandtekening voor iedereen > versimpelen
- Social Media voor de doelgroep: wat wel, wat niet en met welk doel? > kies liever 1 goed platform dan te veel spreiding
- Nieuwsbrief voor partners > basisopzet door student, invulling door Ecovrede
- Basis-presentatie voor partners (compacte verhaal, quotes)
- Rondleidingen en workshops, maatwerk
- Flyer, poster voor de doelgroep
- Visitekaartjes algemeen
- Mond-tot-mondreclame (geen invloed) > ambassadeurs actief inzetten

Bijlagen: interviews

Verhaal van Dominique – overzicht en wederkerigheid

Dominique (66) woont met zijn vrouw en vier kinderen in een appartement in Arnhem. Vanwege zijn gezondheid is het niet mogelijk om te werken. Ook zijn vrouw heeft geen betaald werk. Ze leven onder het bestaansminimum.

Hij slaapt met zijn vrouw en de twee jongere kinderen (9 en 14) in de te krappe woonkamer. In de kamer staan tasjes met kleren voor iedereen. Dominique is van plan een kast te gaan bouwen, zodat ze de kleren in ieder geval in een kast kunnen leggen. Zijn oudere dochters (17 en 19) slapen in hun eigen slaapkamer. Deze leefsituatie levert veel stress op. Voor de kinderen, maar zeker ook voor Dominique en zijn vrouw. Het is voor Dominique dan ook heel fijn om bij Ecovrede terecht te kunnen. Voor hulp en advies, maar ook om vrijwilligerswerk te kunnen doen.

Syne van Ecovrede helpt Dominique om met de juiste instanties in contact te komen, zoals de huurdersvereniging, de woningbouwcorporatie en de gemeente. De drempels om dit zelf voor elkaar te krijgen zijn simpelweg te hoog, mede vanwege zijn moeite met de Nederlandse taal.

Dominique: *“De mensen van Ecovrede zijn echt heel lief voor ons. Ik kan hier altijd terecht als ik iets nodig heb. Of dat nu spullen zijn, of advies. Ook is het gewoon fijn om even thuis weg te zijn, hier vind ik mijn rust. We zitten gewoon met te veel mensen in een te klein huis, waardoor er altijd lawaai is. Ik word daar soms gek van. Ook hebben mijn kinderen last van allerlei klachten, ik maak me daar echt zorgen over. We missen allemaal onze privacy.”*

Tijdens het gesprek komt Syne binnenlopen: *“We hebben goed nieuws Dominique, er volgt een gesprek met de partijen die nodig zijn om het over jullie woonsituatie te hebben.”*

Dominique: *“Ik help Ecovrede door als chauffeur spullen op te halen en weg te brengen. Daar kan ik de auto van Ecovrede voor gebruiken. Ik hou iedere maandag en woensdag vrij voor Ecovrede. En als ze met iets anders hulp nodig hebben, dan mogen ze me altijd vragen.”*

De relatie tussen Ecovrede en Dominique startte bij het brood uitdelen. Hij is gewoon een keer langsgelopen en zag dat er brood werd uitgedeeld aan mensen. Hij heeft toen aangeboden om te helpen met het uitdelen.

Dominique: *“We hebben al met best veel organisaties gesproken, zoals jeugdzorg, school of de huurcommissie, maar tot nu toe heeft niemand echt iets voor ons gedaan. Ecovrede praat ook met mij, maar komt ook in actie. Dat is heel fijn.”*

De belangrijkste stap voor Dominique en zijn gezin nu is een andere woning. Dominique spreekt nog wel zijn zorg uit over wat Ecovrede voor elkaar kan krijgen bij de instanties en welke invloed zij hebben op hun situatie. Dominique: *“Ze doen er alles aan, zoeken naar een oplossing voor ons.”*

Verhaal van Jelle – van hulp in de basis naar betaald werk

Een warme begroeting tussen Jelle en Nelly. Nelly: *“Hoe gaat het nu met jou?”* Alle tekenen van een langdurige connectie.

Jelle (46) vertelt hoe hij voor het eerst in contact kwam met Ecovrede.

Jelle: *“Mijn trajectbegeleider van Pro Persona wist dat ik graag vrijwilligerswerk wilde gaan doen en ging met en voor mij op zoek naar een geschikte plek. Uiteindelijk kwam ik bij Ecovrede terecht. Ik was zodanig ziek dat het me niet lukte om in het dagelijkse leven te functioneren. Ik was volledig geblokkeerd. Bij Ecovrede voelde ik me meteen thuis. Ik mocht daar komen wanneer ik wilde, hoe lang ik wilde en als het niet ging, kon ik gewoon weer naar huis. Het voelde als een veilige omgeving, waarin ik mezelf mocht zijn.”*

Met zijn ICT-achtergrond kon Jelle zich inzetten voor bijvoorbeeld reparaties aan computers of het installeren van software. Jelle: *“Ik kreeg hier de tijd om op mijn eigen tempo de draad weer op te pakken. Dat was heel uitzonderlijk, en heeft mij echt geholpen. In het begin was ik vooral nog op mezelf, maar ik kreeg steeds meer contact met de andere vrijwilligers bij Ecovrede. Toch een soort van collega’s dus. Syne en Nelly brengen structuur aan op een manier die bij mij past. Dat betekent dat ze me soms best achter de broek aanzaten, maar nooit vervelend. Als het niet gaat, dan gaat het niet. Uiteindelijk ben ik ongeveer zes jaar bij Ecovrede geweest. Ik vond het ook prettig om regelmatig naar Ecovrede te gaan op de fiets. Dan pakte ik meteen mijn dagelijkse portie beweging mee. Het heeft mij echt geholpen om beziggehouden te worden. Op een gegeven moment ging het echt beter met mij en kwam ik hier steeds minder. Ik kreeg behoefte om betaald werk te gaan zoeken en ben dan toen ook gaan doen.”*

Uiteindelijk heeft Jelle werk gevonden bij de gemeente Renkum en dat doet hij nu, alweer 5 jaar, met heel veel plezier. Hij is coördinator van het leerlingvervoer. Dat betekent dat hij aanvragen van ouders in behandeling neemt en de planning van de ritten regelt. Hij voelt zich prima in deze administratieve functie en hoeft ook niet meer terug naar een ICT-baan. Hij werkt 24 uur per week en kan zelf zijn tijd indelen. Jelle geeft aan dat het goed met hem gaat en dat hij zich mentaal gezond voelt.

Ecovrede heeft voor hem echt een brugfunctie vervuld, op een manier die bij hem past: de brug tussen zijn aanvankelijk kwetsbare positie naar betaald werk waar hij zich prettig in thuis voelt.
De tijd, ruimte en aandacht die hij hier heeft ervaren, heeft ervoor gezorgd dat hij zich goed voelt en weer meedoet in de maatschappij.

Jelle: *“Het zou niet goed zijn als Ecovrede in de basis verandert. Ik voelde me juist veilig in de omgeving zoals die is met de mensen zoals ze zijn. Gelijkwaardig en zorgzaam tegelijk!”*

Verhaal van Flip van Leeuwen, SIZA

Flip van Leeuwen is ambulant begeleider volwassenen in het maatwerkteam van SIZA. Zij zijn er voor mensen met in eerste instantie een verstandelijke beperkting en niet aangeboren hersenletsel (NAH).

In de samenwerking met Ecovrede haalt Flip het volgende voorbeeld aan:
Flip: *"We waren betrokken bij een dochter uit een gezin, bestaande uit een moeder en drie dochters. Deze dochter had zelf een verstandelijke beperking. We hadden daar een jeugdcoach op gezet, maar we kwamen er al snel achter dat er meer nodig was en dat de moeder ook wel hulp kon gebruiken. Het gezin leefde in een zwaar vervuild huis en samen met Ecovrede hebben we ervoor gezorgd dat alle inboedel naar de stort werd gebracht. Met de moeder ben ik vervolgens naar Ecovrede gegaan en heeft zij zelf aangegeven wat ze graag wilde hebben voor in huis. Het werd niet voor haar bepaald, ze mocht zelf kiezen en die menswaardigheid en gelijkwaardigheid, dat tekent Ecovrede wat mij betreft. En belangrijk: het ging hier niet alleen om praktische zaken, zoals meubels, maar ook om spullen die je huis kleur geven. Denk aan schilderijtjes of een vaas. Ecovrede liet haar weten dat als ze graag een keer wat wil doen bij Ecovrede, dat ze dan altijd welkom is. Tot nu toe heeft ze daar nog geen gebruik van gemaakt, maar de deur staat in ieder geval open. Ze is er zelf later nog een keer alleen naar toegegaan, dat is ook al een grote stap voor haar."*

Als belangrijk onderscheidend vermogen van Ecovrede benoemt Flip de laagdrempeligheid en het feit dat Ecovrede 'in de buurt' is: "*Je mag zelf een afspraakvoorstel doen, ze zijn letterlijk en figuurlijk drempelloos en je komt niet in een woud van regels terecht. Reden voor inwoners om wel een stap te zetten. Ze vormen een brug tussen de verschillende lagen in de samenleving."*

Flip: *"Syne vraagt gewoon bij binnenkomst 'Hoe gaat het met je?', 'Wat heb je nodig?'. De inwoner moet dan een eenvoudig formuliertje invullen, maar meer niet. En als je graag iets om handen wilt, mag je dus meehelpen waar je dat wilt. Niet moet, maar het mag. Ecovrede sluit goed aan bij de leefwereld van mensen in tegenstelling tot de systeemwereld, waar inwoners de weg vaak niet weten te vinden. En erg zinvol: de juridische bijstand die Ecovrede verleent. Dit geeft de inwoner handreikingen voor de volgende stap, mogelijk naar een volgende instantie."*

Enkele tips die Flip nog meegeeft is om het idealisme, de drijfveer, te verenigen met realistisch, tactisch en praktisch handelen. En daar waar mogelijk: de workflow iets meer professionaliseren, efficiënter organiseren en power toevoegen. Met die aanpassingen zal ook de aansluiting bij het werkveld en de andere partners gemakkelijk zijn. *"Maar: dit mag nooit ten koste gaan van het idealisme en de benadering van Ecovrede, want die is absoluut van waarde"*, aldus Flip.

Flip: *"Wat ik zou missen als Ecovrede er niet zou zijn? Ze zitten letterlijk IN de wijk en doen direct iets voor de buurt en haar inwoners. Op een plek als de Westervoortsedijk zou je dat effect missen. Ze bereiken kwetsbare, maar ook niet-kwetsbare inwoners met verschillend aanbod, van brood uitdelen tot workshops duurzaamheid. Mijn advies zou zijn om te verstevigen IN de wijk en van daaruit uitbreiden naar andere wijken of delen van de stad. Voor wat betreft die uitbreiding, daartoe nodigt Ecovrede zelf ook uit. En niet te vergeten: ze bieden een belangrijke stageplek voor mensen met en zonder rugzak. Ik kan alleen maar respect tonen voor waar ze allemaal van betekenis in zijn."*

Verhaal van Lotte van den Berg, Projectbeheerder Reclassering Nederland, regio Oost

Lotte zorgt als projectbeheerder voor het eerste contact met externe partners en maakt afspraken met deze partners over de plaatsing van klanten. In het geval van Ecovrede gaat het om klanten die een werkstraf uitvoeren, maar waarbij het vermoeden is dat er nog andere sociale problematiek onder ligt.

Lotte: *"Klanten die over het algemeen wat moeilijker plaatsbaar zijn kunnen gemiddeld genomen juist goed bij Ecovrede terecht. Het onderscheidende vermogen van Ecovrede is dat zij in eerste instantie mensgericht handelen en zoeken, samen met onze klant, naar de best passende invulling van de werkstraf. "Wie ben jij?" "Wat kun je?" "Wat zou je willen en wat heb je daarvoor nodig?" Met deze vragen gaat de samenwerking meestal van start. Ze kijken naar de kracht van iemand, waardoor de kans op slagen groter is. En door bij Ecovrede te werken kan onze klant echt van betekenis zijn. Dat is wel even iets anders dan zomaar een taak uitvoeren."*

Wij tekenen de lijnen, Ecovrede kleurt in
Lotte: *"Wij, vanuit Reclassering Nederland, schetsen de kaders. De klant is verplicht een x-aantal uren te werken binnen een vastgestelde termijn. Daar valt niet aan te tornen. Ecovrede krijgt binnen die kaders de ruimte om invulling te geven aan het werk en dat doen zij heel erg goed. Zij brengen het sociale karakter en creativiteit in, passend bij onze klanten. Wij tekenen de lijnen, zij kleuren in. Ecovrede geeft helder aan met welke normen en waarden ze werken en dat respect voor elkaar hoog in het vaandel staat. Onze klanten weten wat er van hen verwacht wordt op dat gebied."*

Ecovrede als veilige basis
Lotte: "*Wat ik zie is dat Ecovrede er echt toe doet en zich hard maakt voor een eerlijke en mooie samenleving. Wat we vaak terugzien is dat onze klanten bij een eerste kennismaking moeilijk contact kunnen maken of bijvoorbeeld geen hand willen geven. Bij Ecovrede werken ze aan herstel, ook als het gaat om iemand weer in contact laten komen met deze basisvaardigheden. Als een klant dan na een tijdje gewoon weer een hand geeft, is dat echt winst.*
En heel letterlijk: wat misschien niet meteen zichtbaar is in hun pand, maar voor ons een belangrijk criterium, is dat ze netjes voldoen aan alle veiligheidsvoorwaarden, zoals Arbo-voorwaarden, want we willen dat onze klanten in een veilige omgeving hun werkstraf kunnen uitvoeren."

Heldere afbakening verantwoordelijkheid
Lotte: *"In het begin moesten we best even wennen in de samenwerking, omdat we vanuit de reclassering een harde lijn neerzetten en Ecovrede een pedagogische benadering hanteerde. Inmiddels hebben we hier goede afspraken over gemaakt: wij regelen de planning en bewaken de afspraken qua uren. Ecovrede bepaalt met de klant de invulling van het werk."*

Bewustzijn en gedragsverandering
Lotte: *"Na afronding van de werkstraf bij Ecovrede hebben klanten niet alleen netjes hun uren gerealiseerd. Ze zijn ook van betekenis geweest en hebben nieuwe contacten opgedaan, wat bijdraagt aan bewustzijn en gedragsverandering. Precies wat we bij deze doelgroep willen bereiken."*